

18. 7. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochrana práv třetích osob ve světle žaloby na vyloučení věci z exekuce

K ochraně práv třetích osob v rámci exekučního řízení slouží především ust. § 68 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „EŘ“) ve spojení s ust. § 267 zákona č. 99/1963 Sb, občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „OSŘ“).

§ 68 stanoví, že *ten, jemuž svědčí právo k věci, které nepřipouští exekuci (dále jen „navrhovatel“)* může podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu. Návrh lze podat do 30 dnů ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o soupisu věci, a to u exekutora, který věc pojal do soupisu. Opožděný návrh exekutor odmítne (odst. 1). O návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu rozhodne exekutor do 15 dnů od jeho doručení. Nebyl-li návrh odmítnut pro opožděnost, rozhodne exekutor o návrhu na základě znaleckých posudků, zpráv a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářských nebo exekutorských zápisů a jiných listin, předložených navrhovatelem společně s návrhem (odst. 2). Exekutor vždy vyškrtne věc ze soupisu, souhlasí-li s tím oprávněný. Exekutor vždy vyškrtne věc ze soupisu, pokud během provádění exekuce vyjde najevo, že povinnému nepatří či patřit nemůže (odst. 3). Žalobu na vyloučení věci podle § 267 občanského soudního řádu může navrhovatel podat u exekučního soudu do 30 dnů od doručení rozhodnutí exekutora, kterým nevyhověl, byť jen zčásti, jeho včas podanému návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu. O tom musí být navrhovatel exekutorem poučen. Od podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu do uplynutí lhůty podle věty první a po dobu řízení o žalobě nelze sepsané movité věci prodat (odst. 4).

Uvedené ustanovení tedy slouží k ochraně vlastnického práva třetích osob, jejichž majetek je při exekuci vedené na povinného sepsán exekutorem do soupisu. Jedná se o velmi podstatnou úpravu, jež by si však v rámci zachování jednotného postupu zasluhovala větší pozornosti zákonodárců. Nejednoznačný výklad dané normy, a to především čtvrtého odstavce, totiž přináší nejednotný přístup soudů a tudíž i rozdílnost jejich rozhodování.

Z formulací vět obsažených v ustanovení § 68 odst. 4 EŘ lze tedy dovodit dva různé závěry, které jsou však diametrálně odlišné. V jednom případě ve prospěch ochrany vlastnických práv, v druhém nikoliv.

Mnohé soudy zastávají takový názor, že hlavním předpokladem pro podání žaloby na vyloučení věci z exekuce podle § 267 OSŘ a § 68 odst. 4 EŘ je podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu ve stanovené lhůtě a u exekutora, který věc do soupisu pojal, tak jak je uvedeno v § 68 odst. 1 EŘ.

Jestliže nejsou tyto podmínky splněny, nelze žalobu podat. Považují tedy podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu věcí za procesní podmínku pro uplatnění nároku na vyloučení věci z exekuce (srov. nař. usn. KS v Praze, č.j. 28 Co 464/2010-44).

Nelze si však nevsímnout skutečnosti, že ačkoli § 68 odst. 4 EŘ uvádí třicetidenní lhůtu k podání vylučovací žaloby, navíc určenou koncem lhůty a nikoli jejím počátkem, ust. § 267 OSŘ žádnou takovou lhůtu neuvádí, ale pouze stanoví, že právo k majetku, které nepřipouští výkon rozhodnutí, lze uplatnit vůči oprávněnému návrhem na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí v řízení podle třetí části tohoto zákona.

Z uvedeného lze tedy vyvodit druhý postoj soudu, jenž se přiklání k možnosti podat vylučovací žalobu i po uplynutí lhůty k podání návrhu na vyškrtnutí (resp. bez předchozího návrhu uplatněného u exekutora), přičemž dodávají, že pro případ její absence se osoba, již svědčí právo k věci, vystavuje riziku, že postižená věc může být exekutorem prodána, jelikož ten není v tomto směru omezován výslovným zákazem ve smyslu poslední věty ust. § 68 odst. 4 EŘ. (srov. např. usn. NSS, č.j. Na 215/2011-10, nebo rozs. KS v Hradci Králové, č.j. KSVYCHK 23 Co 35/2011-95).

Je otázkou, který z těchto postojů považovat za správný. Při posuzování přípustnosti podání vylučovací žaloby by se však mělo přihlížet k samotnému účelu exekuce. Ta by měla primárně vést k uspokojení pohledávky oprávněného z výtěžku zpeněžení majetku povinného a právě institut vylučovací žaloby má být prostředkem k tomu, aby nebyl postihován majetek, jenž nepatří povinnému.

Z textu ust. § 68 EŘ nelze dovodit kategorický závěr o ztrátě možnosti třetí osoby domoci se vyloučení věci z exekuce cestou podání vylučovací žaloby prostřednictvím § 267 odst. 1 OSŘ bez toho, že by bylo využito institutu vyškrtnutí věci ze soupisu podle § 68 odst. 1 až 3 EŘ. Pokud by tomu tak mělo být, pak by z daného ustanovení muselo jednoznačně vyplývat, že pokud vlastník věci neuplatní své právo buď vůbec, nebo jej uplatní opožděně, pak jej ztrácí.

Jestliže předmětné ustanovení takový kategorický závěr neuvádí, nelze považovat za správný postup soudů, jež pro podání vylučovací žaloby obligatorně vyžadují nejprve užít cestu podání návrhu na vyškrtnutí. Přihlédnout by se mělo též k čl. XI odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod, který poskytuje ochranu vlastnickému právu a stanoví, že vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné jen ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.

Pro zachování možnosti podat vylučovací žalobu i bez předchozího návrhu na vyškrtnutí ze soupisu hovoří též skutečnost, že takový postup není upraven ani pro poměry výkonu rozhodnutí vedeného podle § 251 a násl. OSŘ.

Dalo by se též říci, že pokud by zákonodárce zamýšlel možnost podat vylučovací žalobu podmínit včasným návrhem na vyškrtnutí, jistě by tak nejenom jednoznačně stanovil již v § 68 EŘ, ale vyžadoval by od exekutorů výslovné poučení třetích osob, případně povinného, o následcích neučinění takového kroku. Je tedy zřejmé, že by takový úkon neponechal zcela na vůli exekutora.

Závěrem nezbyvá než konstatovat, že stávající úprava vylučovací žaloby v rámci exekučního řízení nestanovuje jednoznačné pravidlo chování, jak by si jistě tak zásadní institut, jako je ochrana práv třetích osob zasloužil a tudíž ponechání rozhodování pouze na rozdílných názorech soudu není žádoucí.

Mgr. Karolína Černá,
advokátní koncipientka

[Advokátní kancelář Zrůstek, Lůdl a partneři v.o.s.](#)

Doudlebská 1699/5
140 00 Praha 4 - Pankrác

Tel.: + 420 210 051 143
e-mail: paha@akpzl.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)